The 15-method: training primary care practitioners in treatment of alcohol

dependence

Simple but effective tools for treating alcohol dependence

- Reluctance to ask about alcohol is largely due to not knowing what to do if someone has a problem with alcohol
- But treating alcohol dependence is easy in most cases!
- Will increase the willingness to ask about alcohol habits
  - provide brief advice for hazardous drinking
  - provide treatment for dependence

Addiction Science & Clinical Practice

HOME ABOUT ARTICLES SUBMISSION GUIDELINES

MEETING REPORT OPEN ACCESS

Rethinking alcohol interventions in health care: a thematic meeting of the International Network on Brief Interventions for Alcohol & Other Drugs (INEBRIA)

Joseph E. Glass

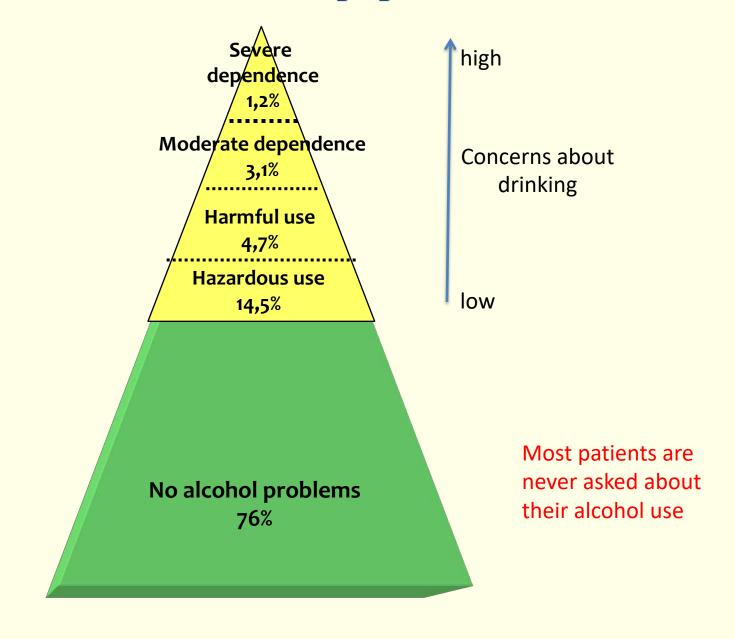
, Sven Andréasson, Katharine A. Bradley, Sara Wallhed Finn, Emily C. Williams, Ann-Sofie Bakshi, Antoni Gual, Nick Heather, Marcela Tiburcio Sainz, Vivek Benegal and Richard Saitz

Addiction Science & Clinical Practice 2017 12:14 https://doi.org/10.1186/s13722-017-0079-8 © The Author(s) 2017

Received: 16 December 2016 | Accepted: 14 April 2017 | Published: 10 May 2017

- SBI: some evidence from efficacy trials
- Little implementation in regular practice
- Few referrals to specialist treatment

Alcohol use in the population

Heavy drinking

Giving advice on drinking requires an understanding of the biological mechanisms

Offer facts

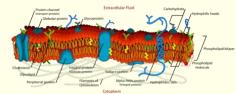
- not opinions or moral arguments

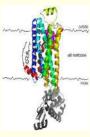
Farmacokinetics:

- Small molecule passes through barriers
- Soluble in water and fat—spreads to all compartments

Farmacodynamics:

- Affects all cellular membranes
- Interacts with proteins (enzymes, recentors)
- Affects DNA transcription
- Acetaldehyde toxic

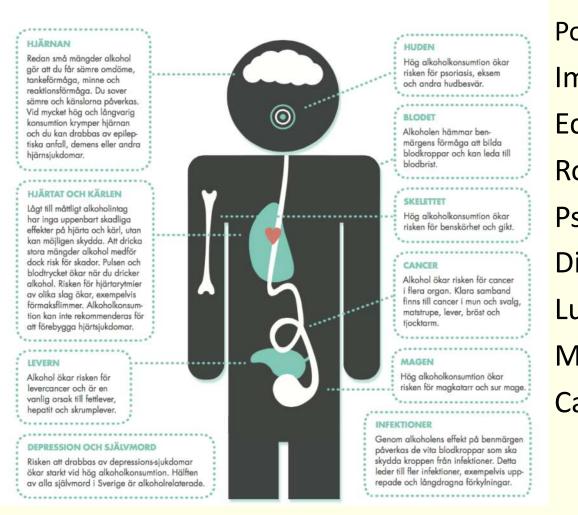

Alcohol can affect almost everything

Hypertension Arrythmia Cardiomyopathy Diabetes Sleep Depression Anxiety Memory

Infection

Polyneuropathy **Impotence** Eczema Rosacea **Psoriasis** Diarrhoea Lumbago Myalgia Cancer

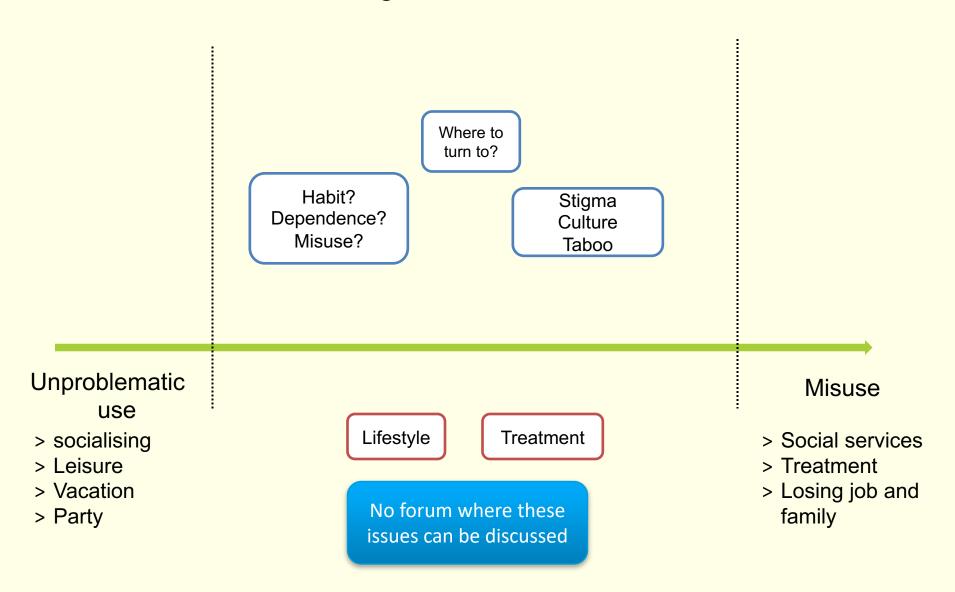
Market research

How do alcohol dependent persons view their drinking?
- and what kind of help do they want?

Concerned – but do not find available treatment options attractive

Gap between general information and specialist treatment Difficult to navigate and find relevant assistance

Why aren't they coming: biased perceptions of alcohol problems

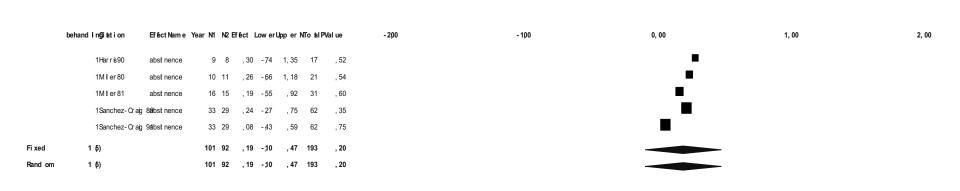

Treatment research: brief treatment effective

- The Drinker's Check-Up
- 3-4 brief sessions (15 min) motivation enhancement
- Bibliotherapy

Bibliotherapy: treatment effect equal or larger than regular treatment for patients with moderate severity

The 15-method

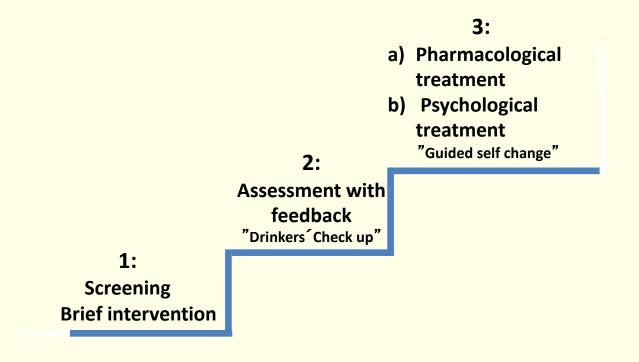
- a) Pharmacological treatment
- b) Guided self change

2: The Dricker's Check-Up

1: Screening Brief intervention

Message: treating alcohol Dependence is easy

The "15 method" AUDIT>15; 15 minutes

TAP study Treatment of Alcohol dependence in Primary care

- Aim: to investigate if treatment for alcohol dependence in primary care is as effective as standard treatment delivered in specialist care at six month follow up.
- Method: RCT, non-inferiority.
   Non-inferiority limit 50 grams of alcohol per week.
- Hypothesis: the 15-method carried out in primary care, is equally effective as treatment as usual in a specialized addiction unit.
- Participants: 288 adults fulfilling criteria for alcohol dependence
- Data analyses: ANCOVA, multilevel mixed effect's linear regression,
   t-test and chi square tests

Wallhed Finn

GPs in primary care

- Regular clinicians
- One day training in the method
- No supervision during the trial

2018-10-21 Wallhed Finn

Outcome measures

Primary:

 change of weekly alcohol consumption measured in grams of alcohol, assessed with TLFB30

Secondary:

- days with heavy drinking per week (TLFB30)
- hazardous and harmful drinking (AUDIT)
- severity of alcohol dependence (ICD-10 criteria & SADD)
- consequences of drinking (SIP)
- symptoms of anxiety and depression (HADS)
- health related quality of life (EQ 5D-5L)
- biomarkers (CDT, AST, ALT & GGT)
- satisfaction with treatment (CSQ)
- 6 month and 12 month follow up

Variable		SC (n=144)	PC (n=144)
Female		47 %	43 %
Age	mean (SD) range	54 (12) 25-79	56 (11) 23-77
> 12 years		56 %	54 %
Source of income employment pension		73 % 22 %	74 % 22 %
Civil status married/co-habiting		64 %	58 %

Participants with >0 visits

		SC (n=138)	PC (n=133)
Feedback only		4%	10%
Pharmacological treatment (only)		18%	13%
Psychological treatment (only)		33%	20%
Pharmacological and psychological treatment		45%	57%
Number of visits	mean (SD) range	4.9 (2.7) 1-14	3.1 (1.4) 1-6

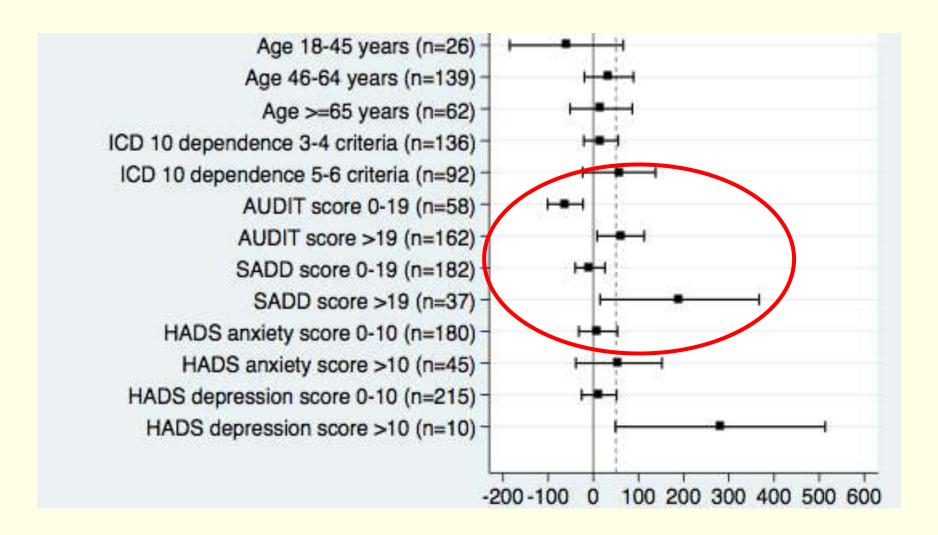
Results

- The intention-to-treat analysis was statistically non conclusive for the primary outcome at six month (n=228) and twelve month (n=231) follow up.
- The mean weekly alcohol consumption for patients treated in primary care was at:

Six months 30 grams higher compared to specialist care, (95% CI -10.2 - 69.7; p-value 0.15).

Twelve months 18 grams higher compared to specialist care (95% CI -14.9 - 51.3; p-value 0.).

Predictors of differences PC - SC

Secondary outcomes

Variable	Mean difference	95% CI	p-value 12 months
Heavy drinking days	0.5	- 1.0; 2.0	0.53
ICD-10	- 0.1	- 0.3; 0.3	0.54
AUDIT	- 0.2	- 1.4; 1.0	0.73
SIP	0.0	-1.2; 1.3	0.95
CDT	0.2	- 0.2; 0.6	0.40

Conclusions

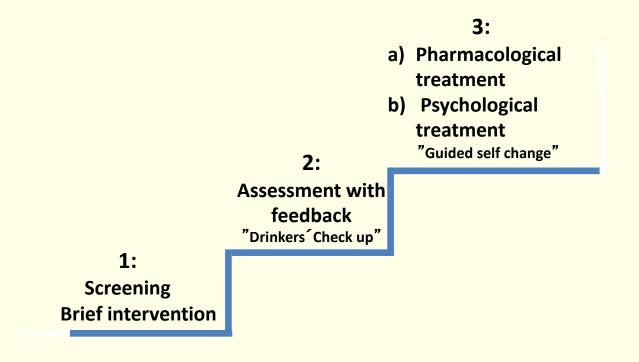
- General practitioners in primary care can successfully treat individuals with moderate alcohol dependence.
- The 15-method may be a way to broaden the base of treatment for alcohol dependence, reducing the current treatment gap.

Limitations

- The study did not include the screening phase
- Drop out rate 20%

Wallhed Finn, S., Hammarberg, A. & Andreasson, S. (2018). Treatment for alcohol dependence in primary care compared to outpatient specialist treatment – a randomised controlled trial. *Alcohol and Alcoholism* doi: 10.1093/alcalc/agx126. Epub ahead of print.

The "15 method" AUDIT>15; 15 minutes

Health check Alcohol Questionaries' and self test

HÄLSOKOLL ALKOHOL

FRÅGEFORMULÄR MED SJÄLVTEST

NAMN: SUSTAV
PERSONNUMMER: 4.1968

Här följer ett antal frågeformulär om din alkoholsituation, ditt hälsotillstånd, dina övriga levnadsvanor och dina tankar angående förändring.

Syftet är dels att du sjäv ska få en tydligare bild av hur din nuvarande situation ser ut, och dels att få ett underlag för en bedömning av dina behov.

Med detta som grund ska vi sedan gemensamt komma fram till vilket stöd och behandling som passar dig bäst.

OBS:

Fyll i formulären snarast. Det är mycket viktigt att du fyller i formulären noggrant. Se till att du har gott om tid.

1. DITT DRYCKESMÖNSTER

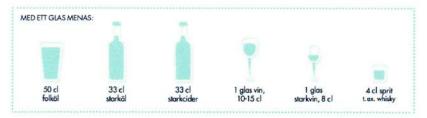
Your drinking pattern (Time Line Follow Back)

SYFTE:

Att ge en bild av alkoholmängder och dryckesmönster. Läs instruktionen noga och fyll i formuläret fullständigt. Alkoholmängder anges i form av **standardglas**, "glas", som definieras nedan.

INSTRUKTIONER:

- Ta fram din almanacka. Med hjälp av händelser, såsom helgdagar, fester, resor, kulturella evenemang etc. är det lättare att komma ihåg hur du har druckit lite längre tillbaks.
- Försök erinra dig vilka dagar du druckit alkohol. Börja med föregående vecka, gå därefter bakåt i tiden, en vecka i taget. Vecka 1 är förra veckan, vecka 2 är veckan dessförinnan osv.
- Mät hur mycket ditt vanliga glas rymmer. Översött det du druckit till standardglas; "glas" i figur nedan.
   Skriv i hur många "glas" du druckit för varje dag. Har du inte druckit skriver du 0.
- Har du ändrat dina vanor nyligen så ange i stället hur du brukade dricka.

VECKA				TORSDAG			SÖNDAG	ANTAL GLAS/V.
(förra veckan)	0	2	3	2	6	6	2	21
2	O	2	6	0	6	6	D	20
3	0	3	2	2	10	6	2	25
4	0	l	2	2	6	6	0	17

Beräkna följande nyckeltal:

Antal glas per vecka (i genomsnitt): Dela antalet glas för hela perioden med 4:

Antal glas per dryckesdag (i genomsnitt): Räkna antalet dagar som du druckit någon alkohol: ...... dagar. Dela antalet glas för hela perioden med antalet dagar som du druckit någon alkohol: ......

Antal dagar med storkonsumtion (på 4 veckor):

VAD BETYDER MINA SVAR?

Högkonsumtion: Att dricka mer än 14 glas (män)/ 9 glas (kvinnor) per vecka betraktas som riskbruk. Intensivkonsumtion: Att dricka mycket vid ett tillfälle är också ett riskbruk. Riskbruk medför att risken för skadliga komplikationer är tydligt förhöjd. Olika mönster i drickandet kan ha olika hälsokonsekvenser.

What does my answers mean

Antal glas för hela perioden: 8.3

2. ALKOHOLPROBLEM - ÖVERSIKT Overview of alcohol problems

SYFTE: (AUDIT)
Detta är ett ofta använt test som ger en sammanfattande bild av konsumtion och alkoholkonsumtion och relaterade problem.

INSTRUKTIONER:

Här är ett antal frågor om dina alkoholvanor det senaste året. Vi är tacksamma om du besvarar dem så noggrant och ärligt som möjligt genom att markera det alternativ som gäller för dig

FRÅGOR

på grund av ditt drickande? O. Har en släkting eller vän, en läkare (eller någon annan inom sjukvården) oroat sig över ditt drickande eller antytt att du borde minska på det?	O Nej O	Ja, men is det sena	nte under	Ja, under	det sehaste året
9. Har du eller någon annan blivit skadad	Nej	Ja, men is		Ja, under	det sanaste året
8. Hur ofta under det senaste året har du druckit så att du dagen efter inte kommit ihåg vad du sagt eller gjort?	(drig o	Mer sällan än 1 gång/mån 1	Varje månad 2	Varje vecka 3	Dagligen el. nästa varje dag 4
7. Hur ofta under det senaste året har du haft skuldkänslor eller samvetsförebråelser på grund av ditt drickande?	Aldrig 0	Mer sällen än 1 gång/mån 1	Verje mened	Varje vecka 3	Dagligen el. nästa varje dag 4
6. Hur ofta under senaste året har du behövt en "drink" på morgonen efter mycket drickande dagen innan?	Aldrig	Mer sällan ön 1 gång/mån 1	Varje måned 2	Varje vecka 3	Dagligen el. näste varje dag 4
5. Hur ofta under det senaste året har du låtit bli att göra något som du borde för att du drack?	Aldrig 0	Mer sällen än 1 gång/men	Varje månad 2	Varje vecka 3	Dagligen el. näsk varje dag 4
4. Hur ofta under det senaste året har du inte kunnat sluta dricka sedan du börjat?	Aldrig	Mer sälkan än 1 gång/mån 1	Varje månad 2	Varje vecka 3	Dagligen el. näsk varje dag 4
3. Hur ofta dricker du sex sådana "glas" eller mer vid samma tillfälle?	Aldrig 0	Mer sällan ön 1 gång/mån 1	Varje måned 2	Vorje vecka	Dagligen el. näsk varje dag 4
2. Hur många "glas" (se exempel) dricker du en typisk dag då du dricker alkohol?	1-2 glas 0	5-4 gida	5-6 glas 2	7-9 glas 3	10 glas el. mer 4
1. Hur ofta dricker du alkohol?	Aldrig	1 gång/mån el. mer sällan 1	2-4 ggr/mån 2	2-3ggr/vecka 3	4 ggr/vecka el.

VAD BETYDER MINA SVAR?

Räkna ihop dina poäng. Kvinnor med mindre än 6 poäng, och män med mindre än 8 poäng = troligen inga problem What does my answers mean Kvinnor med mer än 14 poäng och män med mer än 16 poäng = problematiska alkoholvanor, troligen föreligger alkoholrelaterad diagnos.

AUDIT - Alcohol Use Identification Test

3. ALKOHOLBEROENDE Alcohol dependence (ICD-10)

SYFTE:

Alkoholberoende kan yttra sig på olika sätt. Följande sex frågor beskriver olika aspekter av alkoholberoende.

INSTRUKTIONER:

Frågorna gäller hur det sett ut för dig senaste 12 månaderna.

1	Känner du ett starkt begär, ofta sug, stark längtan eller ett tvång att dricka alkohol?
	Nej Ma Desire, compulsion
2	Har du svårt att kontrollera drickandet, t.ex. dricker mer än du hade tänkt från början, eller svårt att sluta dricka?
	□ Nej → Ja Impaired control
3	Prioriterar du alkoholen så att andra viktiga aktiviteter blir lidande, t.ex. arbetet, fritidsintressen eller att umgås med andra?
	Nej □Ja Neglect of alternate interests in favor of alcohol
4	Har du fått ökad tolerans för alkohol, så att du tål mer eller att du druckit mer
	för att få samma effekt som du fick tidigare? Nej Ja Tolerance
	Nej Daa
5	Har det hänt att du fått skakiga händer, börjat svettas eller känt dig orolig efter att du minskat eller slutat dricka?
	Nej Ja Withdrawal
6	Har du fortsatt att dricka fast du visste att alkoholen gav dig kroppsliga eller psykiska problem?
0	Nej Persistence in spite of negative consequences
	Tel sistence in spite of negative consequences

VAD BETYDER MINA SVAR?

Har man tre eller fler ja-svar föreligger troligen alkoholberoende. Ju fler ja-svar desto högre grad av alkoholberoende.

What does my answers mean

4. ALKOHOLENS KONSEKVENSER

Att få en bild av svårighetsgraden vid alkoholberoende och andra alkoholproblem.

Consequences of alcohol: SADD (Short Alcohol Dependence Data)

INSTRUKTIONER:

Läs igenom varje fråga noggrant, men fundera inte alltför länge innan du svarar. Frågorna gäller dina dryckesvanor den senaste tiden. Ringa in det alternativ som du tycker passar bäst.

FRÄGOR	ALDRIG	IBLAND	OFTA	NÄSTAN ALLTID
1. Är det svårt för dig att sluta tänka på alkohol?	0	1	(2)	3
2. Är det viktigare för dig att fortsätta dricka än att äta?	(.)	1	2	3
3. Planerar du din dag efter när och var du kan dricka?	0	1	2	3
4. Dricker du på morgonen, på eftermiddagen och på kvällen?	0	(1)	2	3
5. Dricker du för att uppnå en viss effekt, utan att bry dig om vad du dricker?	0	1	2	(3)
6. Dricker du så mycket du vill utan att ta hänsyn till vad du ska göra nästa dag?	0	1	2	э
7. Dricker du för mycket trots att du vet att många problem kanske orsakas av alkohol?	0	1	(2)	3
8. Vet du om att du omöjligt kan sluta dricka när du väl har börjat?	0	0	2	3
9. Försöker du kontrollera ditt drickande genom att hålla upp helt och hållet under några dagar eller veckor i taget?	0	0	2	3
10. Behöver du en återställare för att komma igång morgonen efter en kväll då du har druckit mycket?	0	1	2	3
11. Skakar dina händer så att andra kan se det efter en kväll då du har druckit mycket?	0	1	2	3
12. Vaknar du och kräks efter att ha druckit mycket?	(0)	1	2	3
13. Försöker du undvika andra människor morgonen efter en kväll då du druckit mycket?	0	1	2	. 3
14. Efter att ha druckit kraftigt ser du då skrämmande saker som du sedan upptäcker bara var inbillning?	0	0	2	3
15. Händer det att du efter att ha druckit inte kommer ihåg vad som hänt?	0	1	(2)	3

Summa poäng fråga 1-15:

VAD BETYDER MINA SVAR?

Total summa 1-9 poäng talar för låg grad av beroende, total summa 10-19 poäng talar för medelberoend, Vola at does my answers mean summa 20 poäng eller högre talar för hög grad av beroende.

5. DIN PSYKISKA HÄLSA

My psychological health: HADS (Hospital Anxiety and Depression Scale)

SYFTE:

Hur vi mår påverkar vårt drickande, och ännu oftare är det så att våra dryckesvanor påverkar vårt mående. Syftet med dessa frågor är att se om du har symtom på depression eller ångest, och i så fall hur uttalade dessa är.

INSTRUKTIONER: Frågorna gäller hur du har känt dig under den senaste veckan.

Jag känner mig spänd och nervös.	3 Jag uppskattar fortfarande saker jag
(3) Mestadels	tidigare uppskattat.
(2) Ofto	(0) Nästan alltid
(1) Av och till	™(1) Ofta
(0) Inte alls	(2) Ibland
CLEASE PROGRAMME	(3) Aldria
2 Jag har en känsla av att något hemskt	
kommer att hända.	Jag kan skratta och se det roliga i saker och ting
(3) Definitivt lika mycket	(0) Aldrig
(2) Inte lika mycket	(2) Ibland
(1) Endast delvis	(2) Ganska ofta
(0) Nästa inte alls	⊠(β) Väldigt ofta
3 Jag bekymrar mig över saker.	10 Jog könner mig på gott humör.
(3) Mycket klart och obehagligt	(3) Fullständigt
(2) Inte så starkt nu	(3) Folisholds
(1) Betydligt svagare nu	
(1) bely digit svagare no	[1] Delvis
□ (o) me dis	(0) Inte alls
4 Jag kan sitta stilla och känna mig avslappnad.	11 Allting känns trögt.
(0) Lika ofta som tidigare	(3) Väldigt ofta
(1) Inte lika ofta nu	(2) Ganska ofta
(2) Betydligt mer sällan nu	(1) Sällan
(3) Aldrig	(0) Inte alls
5 Jag känner mig orolig, som om jag	12 Jag har tappat intresset för hur jag ser ut.
hade fjärilar i magen.	and the second s
The second secon	(3) Lika mycket som tidigare
(0) Mestadels	(2) Mindre än tidigare
(1) Ganska ofta	(1) Mycket mindre än tidigare
(2) Av och till	(0) Knappast alls
(3) Någon enstaka gång	1 100 1 1 10
5 Jag känner mig rastlös.	13 Jag ser med glädje fram emot saker och ting.
	(0) Väldigt ofta
(3) Aldrig	(1) Ganska ofta
(2) Sällan	(2) Sällan
(1) Ibland	(3) Aldrig
(0) Mestadels	
Jag får plötsliga panikkänslor.	14 Jag kan uppskatta en god bok, ett TV- eller radioprogram.
(3) Absolut	(0) Ofta
[2] Vanligtvis	(1) Ibland
	(2) Sällan
(1) Sällan	
(1) Sällan (0) Aldrig	(3) Mycket sällan

VAD BETYDER MINA SVAR? 8-10 poäng på respektive skala talar för ett gränsvärde med milda-måttliga What does my answers mean besvär. Över 10 poäng på respektive delskala talar för mer uttalade besvär.

6. DINA ÖVRIGA LEVNADSVANOR

Your other habits

SYFTE:

(tobaco, drugs, phys activity, diet)

Kanske finns det något annat än alkohol som du funderat på att förändra? Ofta är det bra att förändra detta samtidigt som du ändrar alkoholvanorna. Det kan underlätta och stödja en förändring av alkoholvanor.

D21-on ollow ourseen dry Lo2 fall been march 19	
Roker eller shusar du! I sa Iali hur mycket!	nas jag dricker bara
SHUSAT + TOREY	nai jag a reitar saija
2 DROGER	V
Använder du några droger, förutom alkohol och toba	ak?
I så fall, vilka:	0
3 LÄKEMEDEL	
	medel t.ex. Stesolid, Sobril, Oxascand (bensodiazepiner),
eller starka värktabletter:	0
4 FYSISK AKTIVITET	
Motionerar eller tränar du?	C. h
	5 y M
5 KOST OCH MÅLTIDSVANOR	
Bedömer du att du har bra kostvanor?	Tja
	1,120
	(S)
Är du nöjd med dina övriga levnadsvanor, eller är de	
Behöver du stöd i en förändring?	
1 can	ig her
Slad	a mer
	2 6 2 16 4

Lab tests, bio-markers

- Liver:
  - AST (aspartate aminotransferase)
  - ALT (alanine aminotransferase)
  - GGT (gamma-glutamyl transpeptidase)
- Consumption:
  - CDT (Carbohydrate Deficient Transferrin)
  - Peth (Phosphatidylethanol)

The more you drink, the higher values

but expect normal range values

	Reference	<1 glass/d	1-2 glass/d	>2 glass/d
ALAT	<1,1 <u>ukat/L</u>	0,29	0,31	0,38
ASAT	<0,76 μkat/L	0,35	0,38	0,43
GT	<2,0 <u>ukat/L</u>	0,43	0,58	0,79
MCV	82-98 fL	90,2	91,5	92,3

8 708 pers (42 y) i U.S. Nat Health Nutrition Examination Survey 1988-1994

Liangpunsakul S, et al. J Stud Alcohol Drugs. 2010;71(2):249-252

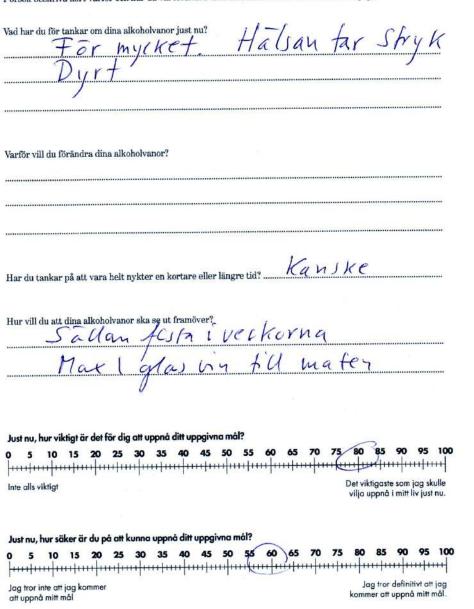
Gustavs values:

	14-08-28	Ref:
	15:09	<u>Ref:</u> <1,1
P-ALAT	0,54	<0,75
P-ASAT	0,45	<2,0
P-GT	0,89	

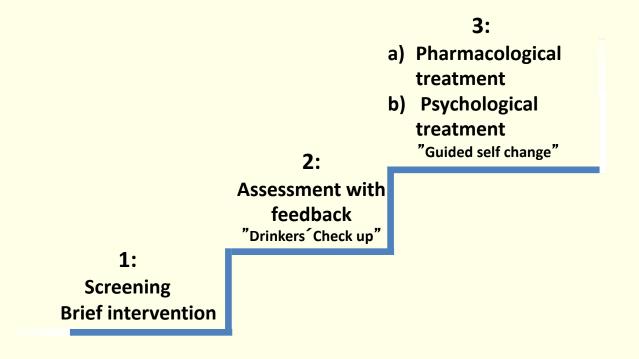
Conclusion: often high consumption if: -ASAT, ALAT and GT in upper half of reference interval

7. FÖRÄNDRING? Motivation for change?

Försök beskriva kort varför och hur du vill förändra dina alkoholvanor. Så konkret som möjligt.

The "15 method" AUDIT>15; 15 minutes

Guided Self Help

- 4 sessions 15-20 min
- 3 home assignments between sessions
- Patient centred approach shared decision making

Session 1	Session 2	Session 3	Session 4
Recap "Step 2 assessment"	Follow up home assignment	Follow up home assignment	Follow up home assignment
Home assigment: ✓ goal ✓ alcohol diary	- Home assignment: ✓ riskfactors	- Home assignment: ✓ copingplan	- Evaluate - Need of more treatment?
w.1	w.3	w.6	w.12

Wallhed Finn

Session 1: Recap Step 2 assessment

- Introduce home assigment:
  - 1. Alcohol diary
  - 2. Goal setting
    - a) Patient sets the goal
    - b) Time period
    - c) Concrete
    - d) Measurable

Ge råd om medicinska och sociala kontraindikationer Tex levercirros, magsår, graviditet

Alcohol diary

ALKOHOLKALENDER

Notera hur mycket Du dricker dag för dag.

MED ETT GLAS MENAS

Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag	Summa antal glas per vecka
i i							1
	Måndag	Måndag Tisdag	Måndag Tisdag Onsdag	Måndag Tisdag Onsdag Torsdag	Måndag Tisdag Onsdag Torsdag Fredag	Måndag Tisdag Onsdag Torsdag Fredag Lördag	Måndag Tisdag Onsdag Torsdag Fredag Lördag Söndag

MAGoal setting

Vilket är ditt mål nu?

Under de följande tidsperiod kommer jag att:	
□ a) inte dricka alls □ b) dricka måttligt	
Om du har valt måttligt drickande som mål, fundera över gränser för konsumtionen.	
Under de dagar då jag dricker kommer jag inte att dricka mer änstandardglas per dag.	
Under en vecka kommer jag inte dricka mer än dagar	
Jag avser att dricka enbart under följande omständigheter:	
Jag avser att inte dricka alls under följande omständigheter:	
Just nu, hur viktigt är det för dig att uppnå ditt uppgivna mål? 0 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80 85 9	Det viktigaste som jag skulle vilja uppnå i mitt liv just nu
Just nu, hur säker är du på att kunna uppnå ditt uppgivna mål? 0 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80 85 9	Jag tror definitivt att jag kommer uppnå mitt mål

Session 2: Riskfactors

- Follow up home assignment
- Introduce new theme

   and home assignment
   continue alcohol diary

RISKSITUATIONER
Utlösande faktorer är tankar, känslor, personer och händelser/situationer, som fick mig att börja tänka på att återgå till mitt problembeteende
Skriv ner tre situationer då du vanligtvis dricker:
2
3
Kan du se något mönster i dessa situationer?
Vad i dessa situationer kan du se är utlösande faktorer till att du dricker?
Vanliga utlösande faktorer är tankar, känslor, personer och händelser/situationer.

Session 3: Coping plan

Follow up home assignment

Introduce new theme and home assignment & continue alcohol diary

21/10/2018 Wallhed Finn 43

Session 4: Evaluate

Follow up home assignment

Evaluate – compare to the goal.

Patient in need of more treatment?

21/10/2018 Wallhed Finn

Pharmacotherapy: Medications with good evidence

 Naltrexone (nalmefen)

Acamprosate

Disulfiram

Naltrexone

Mechanisms

- Opiate antagonist
- Reduces reward: reduces the activating effect of alcohol in the dopamine system
- Swift uptake and effect

Clinical effect

- Reduces urges while drinking
- Reduces heavy drinking
- Reduces relapse in drinking
- Genetic variation: appr 1/3 good effect, 1/3 no effect

Naltrexone

- Dosage:
  - 1 tablet (50mg) daily
- Advice:
  - Cautious escalation first week. Start with ¼ tablet 3 days;
     increase to ½ tablet next 3 days; then 1 tablet/day.
  - When uncertain effect: Try increasing to 2 tabl/d
- Take as needed option: take only days when alcohol will be consumed
- **Side effects:** medically harmless but sometimes unpleasant: especially nausea, but also headache, vertigo, etc

Acamprosate

Rationale: reduce risk of relapse

Clinical effect: Reduced urges; less thoughts about alcohol

Pharmacodynamics: modulates NMDA (glutamate) receptors

Genetic variation: appr 1/3 good effect, 1/3 no effect

Acamprosate

Dosage:

 $\geq$ 60 kg: 3 tablets (333 mg) 2 times daily

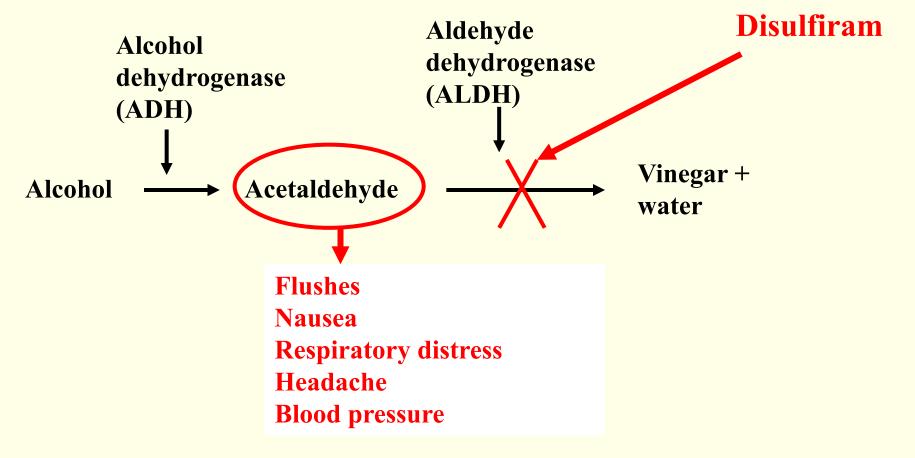
• < 60 kg: 2 tablets (333 mg) 2 times daily

Advice:

- When needed dosage can be increased; to 4 + 5 tablets daily or 3 + 3 respectively
- Steady state after 5-7 days
- Clinical effect: reduced urges, fewer relapses
- Side effects: mild, loose stools

Disulfiram - mechanism

Alcohol metabolism

Disulfiram

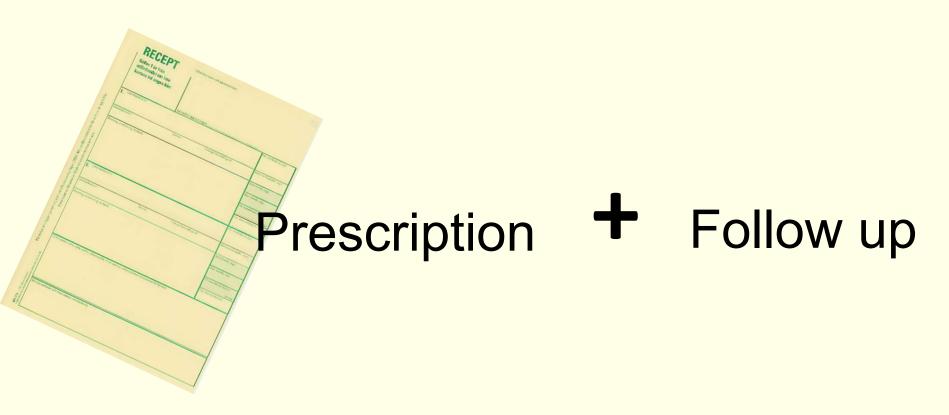
Dosage:

- 400 mg 3 times/week, or 100 - 200 mg daily

Advice:

- Flexible dosage: most people prefer daily dose
- Discuss routine for taking the tablet
- As needed regime: e.g. once per week

Pharmacotherapy is not only medication

Medical management

= systematic follow up:e.g. Monthly nurse visits

- 1. Effects?
- 2. Side effects?
- 3. Feedback on lab results
- 4. Positive reinforcement for progress -use alcohol diary!
- 5. Thoughts about continuing/discontinuing medication